

Vergaderjaar 2017–2018

34 089 **Regels met betrekking tot de productie en de distributie van elektriciteit en drinkwater op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet elektriciteit en drinkwater BES)**

32 473 **Regels inzake de volkshuisvesting, de ruimtelijke ordening en het milieubeheer in de openbare lichamen Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES)**

G¹ **BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 juli 2018

Tijdens het debat met de Commissie voor Koninkrijksrelaties op 19 december 2011 heeft de toenmalige Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu toegezegd een financiële bijdrage te willen leveren aan de drinkwatervoorziening in Caribisch Nederland en aan de riolering op Bonaire. Hij heeft tevens toegezegd uw Kamer over de effecten van deze financiële bijdrage te informeren.

Naar aanleiding van deze toezegging is in overleg met de eilanden gekozen voor enerzijds subsidie op de drinkwatertarieven, anderzijds voor verbetering van de drinkwatervoorziening en de aansturing hiervan. Dit heeft mede vorm gekregen in de vorm van de Wet elektriciteit en drinkwater BES.

Nu de laatste 3 jaar een subsidie is verstrekt op de drinkwater tarieven, de wet in werking is getreden en er enige ervaring is opgedaan met de nieuwe structuur hecht ik eraan uw Kamer mee te nemen in mijn ervaringen.

Drinkwatervoorziening Caribisch Nederland

Een goede drinkwatervoorziening is van groot belang voor de volksgezondheid, het welzijn en de welvaart van Caribisch Nederland. Door de geringe bevolkingsomvang, het ontbreken van grote zoetwatervoorraden en het insulaire karakter zijn de kosten voor de drinkwatervoorziening in Caribisch Nederland beduidend hoger dan in Europees Nederland.

¹ Letter G heeft alleen betrekking op wetsvoorstel 34 089.

Sinds de inwerkingtreding van de Wet elektriciteit en drinkwater BES (1 juli 2016) is de governance van de drinkwatervoorziening weliswaar verbeterd, maar is er sprake van een onvoorziene sterke stijging van de drinkwatertarieven in Caribisch Nederland, onder andere door de stijgende elektriciteitstarieven. Deze sterke prijsstijging zet de toegankelijkheid tot de drinkwatervoorziening onder druk, met name voor kwetsbare kleinverbruikers. Voor de korte termijn is om deze reden subsidie beschikbaar gesteld om de drinkwatervoorziening voor eenieder in Caribisch Nederland zoveel mogelijk te borgen. Voor de toegankelijkheid tot de drinkwatervoorziening op de korte tot middellange termijn werk ik aan een beperkte reparatie van de Wet elektriciteit en drinkwater BES, gericht op verbetering van de samenhang, beheersbaarheid en governance in het kader van de kosten, tarieven en subsidie.

Inmiddels is de drinkwatervoorziening op Bonaire en op Saba aanzienlijk verbeterd, al blijven de tarieven een knelpunt. De drinkwaterproductie op Bonaire is gemoderniseerd, en het personeel is opgeleid om met moderne apparatuur te kunnen werken. Op Saba is door het openbaar lichaam en met subsidie van het Ministerie van IenW een drinkwatertransportleiding aangelegd van de waterfabriek in de haven naar de hoger gelegen dorpen. Voor de opslag zijn in deze dorpen drinkwateropslag bassins gebouwd. Hierdoor is ook in de droge periode voldoende drinkwater op Saba beschikbaar en tegelijkertijd is de prijs van het drinkwater gehalveerd.

Op Sint Eustatius loopt het eiland nog tegen achterstallig onderhoud van de drinkwatervoorziening aan, waardoor nog geen efficiencywinst gehaald kan worden.

Alles bij elkaar is – dankzij de inzet op de eilanden zelf, de subsidie die de afgelopen jaren is verstrekt en de investering in materiaal en opleiding – de drinkwaterkwaliteit en -kwantiteit van de voorziening op Caribisch Nederland aanzienlijk verbeterd. Ik zal me inspannen om de eilanden te faciliteren waar nodig is om drinkwater toegankelijk en betaalbaar te houden.

Riolering Bonaire

Jaarlijks bezoeken tienduizenden toeristen Bonaire vanwege de mooie koraalriffen en zijn een belangrijke bron van inkomsten voor het eiland. Deze toeristen zorgen in combinatie met de groeiende bevolking van Bonaire voor een toenemende hoeveelheid afvalwater, die jaar na jaar ongezuiverd op zee werd geloosd. Hierdoor is het koraal kwantitatief en kwalitatief sterk achteruitgegaan.

Om de achteruitgang van het koraal te stoppen is in 2010 met subsidie van de Europese Commissie en een aanvullende subsidie vanuit mijn ministerie gestart met de bouw van een rioleringssysteem en een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI). Sinds medio 2014 wordt het afvalwater gezuiverd, waarmee de lozing van ongezuiverd afvalwater in zee sterk is afgenomen en het koraal zich kan herstellen.

Aan de Europese subsidieverlening is de voorwaarde verbonden dat Bonaire een afvalwaterheffing invoert en daarnaast het gezuiverde afvalwater verkoopt voor irrigatie van (hotel)tuinen en landbouwgewassen. De ambitie is dat met deze inkomsten de exploitatie van de RWZI op den duur volledig gedekt kan worden. In de tussenliggende periode draag ik met een basissubsidie bij aan de exploitatie van de RWZI. Ik ben met Bonaire in gesprek over de invoering van de afvalwaterheffing.

Een afschrift van deze brief heb ik aan de voorzitter van de Tweede Kamer gestuurd.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga